

Szentesi Zöldi László: Egy szörnyeteg naplója

2020 május 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A most megjelent memoár (Coming out) szaftosnak ígérkezett...

Molnár Gál Péter (mostantól MGP) visszaemlékezését olvasom. A valaha nagy hatalmú színikritikusét, akinek befolyása nem szédít?en eredeti ítéleteib?l, hanem abból a tényb?l fakadt, hogy az állampárt lapjánál, a Népszabadságnál dolgozott. Luciferi lényér?l közmegegyezés alakult ki kortársai körében: egy-egy jelz?vel, mondattal, jellemzéssel pályákat, emberi életeket tett tönkre. Ismeretes példa erre Latinovits Zoltán, akinek az öngyilkosságában a családi, baráti visszaemlékezések szerint dönt? szerepet játszott MGP bántó kritikája, amellyel A kutya, akit Bozzi úrnak hívtak cím? darabba visszatér? m?vész önérzetét zilálta szét.

A most megjelent memoár (Coming out) szaftosnak ígérkezett, hiszen a homoszexualitása miatt 1963-ban beszervezett MGP akkor kezdte írni, amikor a közvélemény tudomást szerzett ügynöki múltjáról. Aztán 2011-ben meghalt, a kéziratot pedig csak most adták ki. Egy-egy gyomorforgatóan undorító, beteg részlett?l, valamint a spiclik munkájának bemutatásától eltekintve a posztumusz életrajz nagy titkokról nem lebbenti fel a fátylat. Minket nem is ezek érdekeltek, hanem arra figyeltünk fel, hogy MGP a megbánás legcsekélyebb jeleit sem mutatja, azt a látszatot kelti, mintha a besúgás afféle szellemi kaland volna. Igazi szörnyeteg tárul fel a könyvb?l, önmagába szerelmes, nárcisztikus értelmiségi, akinek nincs felel?sségérzete, és – ezt Tábori Nóra mondja róla – a homoszexuális emberekre jellemz? módon érzelmi végletek, az imádat és a gy?lölet között csapong.

Évekkel ezel?tt kiadták MGP ügynöki jelentéseit, ha valaki hozzáfér, ezt is érdemes elolvasni. Hogy ezek a jelentések ártottak, egy percig sem kétséges, bár cirádás stílusban, nyelvi bravúrokkal íródtak, ugyanúgy tönkretettek másokat, mintha a sarki házmester mondta volna tollba ?ket. Hogy MGP értett a szavak faragásához, munkaköri kötelesség és nem érdem. Ennek ellenére a jelentéseiben felbukkanó figurák, szituációk, viszonyok kibeszélése jócskán meghaladta a diszkréciót, és teljesen egyértelm?en eligazította állambiztonsági gazdáit a színházak kesze-kusza emberi és szakmai útveszt?iben.

Szóval, szerintünk MGP aljas spicli volt, aki talán pénzért, el?rehaladásért, talán másért örömmel vállalkozott a besúgásra. ? ugyan azt állítja a mostani memoárban, hogy nem fogadott el ellenszolgáltatást, de nemcsak nekünk, önmagának is s?r?n hazudik, szóval, nem hihetünk neki. Sem ebben, sem másban. Nem hihetjük el beszervezése módját, körülményeit, nem hihetünk a tetszet?s sztoriknak sem. Legfeljebb azt hihetjük el neki, hogy a híres párizsi varietérendez? fülébe mocskos szavakat suttogott, hogy a hármas szex közben minél nagyobbat élvezhessen, miközben kamionsof?r ismer?se furulyázik rajta.

Ha azonban az ember a megfelel? helyre, a belvárosi melegakolba születik, mindig akad elég indok a felmentésére. MGP nem tehetett olyan rosszat, hogy a balliberális hálózat ne mentegesse életében, halálában. S hogy mi az a f? motívum, amivel ügynöki múltját mentegették csókosai? A tehetsége.

„Iskolát teremt? különleges stílusa, roppant eredeti írásm?vészete, kegyetlen humora sem fedte, feledtette el azt, amit ellenségei sem vontak kétségbe: hallatlan tudású, nyugodtan mondhatjuk, tudós ember volt. (Bächer Iván)

„Aki veszi magának a fáradságot, és beleolvas ügynöki jelentéseibe, láthatja, hogy megjelenhet? színikritikákkal, színházjobbító kisesszékkel nevelte a tartótisztjét. Igen, mindenkinek jobb lett volna, ha nem így történik, de az él? szerkeszt?ségb?l, a papírról néhány online-ra szám?zni, majd negyven évvel az események után megjelenési bojkottal sújtani nagyobb b?n volt, mint amit évtizedeken át hurcolt. Azoknak a b?ne, akik elfelejtették észrevenni, hogy a valaha volt legfelkészültebb, leghitelesebb, legmegbízhatóbb és legtehetségesebb színházi írónk kezéb?l rúgják ki a klaviatúrát. Az igazság, a feddhetetlenség, a tiszta erkölcs és a becsület nevében. Ne legyenek rá büszkék.„ (Sándor Erzsi)

„Emdzsípír?l a háta mögött három dolgot mondtak. Édes ember. Gonosz ember. Tehetséges ember. Ami az utóbbit illeti: engem a tehetség mindig levesz a lábamról, kételyeimet, fenntartásaimat szanaszét kergeti. Közeli hozzátartozóim szerint mások tehetsége annyira elvakít, hogy gyanútlanságomat a naivitásig fokozza, jóhiszem?ségemet pedig a hülyeségig.” (Mester Ákos)

„Meggy?z?désem, hogy nem ártott senkinek. Nem akarom ?t mentegetni, azt megmondtam neki is, hogy nem igazán szép dolog ügynöknek lenni.„ (Vörös T. Károly)

Amikor megjelent az MGP felfedett besúgásait tartalmazó kötet, Spiró György egészen odáig merészkedett, hogy barátja, a spicli egyszer?en csak átverte a rendszert:

„Hihetetlen naivitás lengi be ezt a könyvet, a magánéletében cinikusnak és fölényesnek mutatkozó, szikrázó

szellem? örök kamasz ?szinte cserkészlelkesedése, aki nagy önfegyelemmel még a poénkodástól is visszafogta magát. Ugyanakkor élvezettel veri át a tartótisztjeit, minden lehetséges, felkínált csapdát elkerülve és kijátszva. Nem ártani személy szerint senkinek, de használni a magyar színháznak, a háttérb?l szürke eminenciásként fonogatni a szálakat, a valódi tehetségeket támogatni, reményteljes kezdeményezéseket dicsérni, és csak az olyanokról jelenteni negatívumot, akik pozíciójuknál, beágyazottságuknál fogva amúgy is érinthetetlenek…”

Ennél nagyobb szeretettel, megértéssel ebben az országban még nem írtak Geréb Dezs?r?l. Spiró teóriája annyira nevetséges, hogy még a sorait közl? MGP is elhatárolódik t?le a mostani memoárban, és bevallja, hogy semmiféle átverési szándéka nem volt.

Tanulságok?

Talán csak annyi, hogy odaát nem lehet akkora b?nt elkövetni, hogy a falkatársak ne nyaldossák körül ezerszer is az illet?t.

Tanulság továbbá, hogy mi teljesen másképp vagyunk kalibrálva, a keresztény erkölcs, a szégyenérzet és az elemi jóérzés a szükséges konzekvenciák levonására késztet minket. Mi tehát képtelenek vagyunk a megtévedt b?nös elvtelen mentegetésére. Hiszünk abban, hogy a b?nt b?nh?désnek kell követnie. Egyidej?leg képtelenek vagyunk persze arra is, hogy a közülünk való nagyságokat kaseroljuk, dédelgessük, támogassuk – nem, nálunk ez nem létezik. Ezért is vagyunk örökké hátrányban, ezért nem tudjuk megszervezni a sajtónkat, az irodalmunkat, a szellemi életünket. Nem panasz ez, mert legalább nem kell aljadék ügynököket mentegetni, hazudni teljesen nyilvánvalóan önmagunkról és másokról, de tagadhatatlan, hogy jobban össze kellene tartanunk.

Náluk viszont mindig akad mentség. Mert MGP „tehetséges” volt, bármi is tett. Ez önmagában felment? körülmény abban a közegben. Egyszersmind pontos jelzése annak, hogy Lucifer tehetséges ugyan, de tehetsége a sötétségé.

Hát, ha erre büszkének kell lennie, akkor legyetek azok, ördögfattyak.

Szentesi Zöldi László - www.888.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló